

Tăng cường ứng dụng AI vào hoạt động xuất bản ở Việt Nam hiện nay

Ngày nhận bài: 01/10/2024 | Ngày phản biện: 05/10/2024 | Ngày xuất bản: 12/12/2024

Tác giả: Trần Thu Quỳnh (Học viện Báo chí và Tuyên truyền)

Tóm tắt: Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đã tạo ra sự biến đổi lớn đặt ra yêu cầu phải chuyển đổi số các mặt hoạt động để bắt kịp sự tiến bộ của thời đại. Đây đang là vấn đề cấp bách và cần thiết của Việt Nam hiện nay. Hoà mình vào dòng chảy đó, ngành Xuất bản cũng có những thay đổi để theo kịp thời đại mới. Ứng dụng công nghệ số là bước phát triển tất yếu của ngành Xuất bản không chỉ do sự thay đổi cách đọc của độc giả gắn với các thiết bị điện tử thông minh mà còn bởi cả ở quy trình sáng tạo tác phẩm, biên tập, in ấn và phát hành đều phải hướng đến ứng dụng AI vào quy trình hoạt động. Tuy vậy, sự phát triển của khoa học kỹ thuật vừa là cơ hội nhưng đồng thời cũng là thách thức lớn với ngành Xuất bản. Các nhà xuất bản, và cụ thể là các biên tập viên, cần phải nhanh chóng nắm bắt được kỹ năng sử dụng AI để phục vụ cho công tác xuất bản là nhằm phục vụ độc giả tốt nhất trong tương lai gần.

Tích hợp AI với tự động hóa quá trình (Ảnh: cigen.com.au)

1. Khái quát về công nghệ AI (Artificial Intelligence)

Trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, AI là một trong những công nghệ cốt lõi. Hiện nay, công nghệ AI đã có những bước tiên triển đáng kể ảnh hưởng rất mạnh mẽ đến các hoạt động của con người.

Artificial Intelligence viết tắt là AI có nghĩa là trí tuệ nhân tạo hay trí thông minh nhân tạo. AI là trí tuệ do con người tạo nên với mục tiêu dạy cho máy tính có thể suy nghĩ và thực hiện các hành vi thông minh như con người.

Trong cuốn sách Trí tuệ nhân tạo: Hướng tiếp cận mới nhất (Artificial Intelligence: A Modern Approach) tái bản lần 3 của hai tác giả Stuart Russel và Peter Norvig⁽¹⁾ đã tập hợp 8 khái niệm và chia thành 4 cách tiếp cận về AI như sau:

Thinking Humanly “The exciting new effort to make computers think ... machines with minds, in the full and literal sense.” (Haugeland, 1985) “[The automation of] activities that we associate with human thinking, activities such as decision-making, problem solving, learning ...” (Bellman, 1978)	Thinking Rationally “The study of mental faculties through the use of computational models.” (Chamiak and McDermott, 1985) “The study of the computations that make it possible to perceive, reason, and act.” (Winston, 1992)
Acting Humanly “The art of creating machines that perform functions that require intelligence when performed by people.” (Kurzweil, 1990) “The study of how to make computers do things at which, at the moment, people are better.” (Rich and Knight, 1991)	Acting Rationally “Computational Intelligence is the study of the design of intelligent agents.” (Poole et al., 1998) “AI ...is concerned with intelligent behavior in artifacts.” (Nilsson, 1998)

Tạm dịch:

Cách tiếp cận 1: Suy nghĩ như con người

"Những nỗ lực mới đầy thú vị nhằm khiến máy tính suy nghĩ ... máy tính có trí nhớ một cách đầy đủ, theo nghĩa đen." (Haugeland, 1985)

"[Việc tự động hóa] các hoạt động liên quan đến con người, các hoạt động như đưa ra quyết định, giải quyết vấn đề, học tập ..." (Bellman, 1978)

Cách tiếp cận 2: Suy nghĩ có lý trí

"Việc nghiên cứu các khả năng trí tuệ thông qua việc sử dụng các mô hình tính toán."
(Charniak và McDermott, 1985)

"Việc nghiên cứu về thuật toán để máy móc có thể nhận thức, lý luận và hành động."
(Winston, 1992)

Cách tiếp cận 3: Hành động như con người

"Kỹ nghệ tạo ra các cỗ máy thực hiện những chức năng đòi hỏi trí thông minh như được thực hiện bởi con người." (Kurzweil, 1990)

"Việc nghiên cứu cách làm cho máy tính thực hiện những công việc mà hiện tại con người làm tốt hơn." (Rich và Knight, 1991)

Cách tiếp cận 4: Hành động có suy nghĩ

"Trí tuệ tính toán là việc nghiên cứu thiết kế các tác nhân thông minh." (Poole và cộng sự, 1998)

"AI ... cần liên quan đến hành vi thông minh trong các tạo tác." (Nilsson, 1998)

Với các cách tiếp cận nêu trên, các tác giả đã cho thấy trí tuệ nhân tạo là khả năng giải quyết các vấn đề của máy sao cho giống khả năng giải quyết vấn đề của con người. Đó là suy nghĩ giống như con người, hành động giống như con người, học thích nghi với tình huống giống như con người, xử lý thông tin giống như con người, hành động và suy nghĩ trên cơ sở logic và chính xác giống như con người.

Còn trong cuốn 10 viễn cảnh cho tương lai AI 2041 của tác giả KaiFu Lee và Chen Qiufan xuất bản năm 2023 cho rằng: "Trí tuệ nhân tạo AI là phần mềm và phần cứng thông minh có khả năng thực hiện các nhiệm vụ đòi hỏi trí thông minh của con người. AI tái hiện quá trình học tập của con người, lượng hoá quá trình suy nghĩ, giải thích hành vi của con người và giúp con người hiểu được con người làm gì tạo ra trí thông minh"(2).

Như vậy, có thể thấy, trí tuệ nhân tạo là sự "tư duy" của máy móc, trong đó các thiết bị sẽ được học và bắt chước cách tư duy tự nhiên của con người để giải quyết các vấn đề của con người, giúp họ giảm bớt các công việc và nâng cao hiệu quả công việc.

Tổng hợp các khái niệm nêu trên, có thể nhận định rằng “AI là trí tuệ máy tính do con người tạo nên nhằm dạy cho máy móc có khả năng tư duy và hành động giống như con người”.

Công nghệ AI hiện nay được chia làm 4 loại chính⁽³⁾, như sau:

- Công nghệ AI phản ứng (Reactive Machine)

Công nghệ AI phản ứng, hay còn gọi là hệ thống phản ứng đơn giản, là một trong những dạng cơ bản nhất của trí tuệ nhân tạo. Công nghệ AI này không có khả năng lưu trữ thông tin hay học hỏi từ dữ liệu quá khứ mà chỉ đơn thuần thực hiện các nhiệm vụ dựa trên dữ liệu hiện tại nhận được. Mỗi lần nhận dữ liệu mới, hệ thống sẽ phản ứng theo quy luật cố định đã được lập trước.

- Công nghệ AI với bộ nhớ hạn chế

Công nghệ AI với bộ nhớ hạn chế, hay còn gọi là hệ thống có bộ nhớ ngắn hạn, cho phép hệ thống lưu trữ thông tin từ quá khứ và sử dụng thông tin đó để đưa ra quyết định trong tương lai. Do bộ nhớ có giới hạn nên AI không thể tự học từ dữ liệu quá khứ.

- Lý thuyết về trí tuệ nhân tạo

Lý thuyết về trí tuệ nhân tạo là một lĩnh vực nghiên cứu trong AI tập trung vào việc xây dựng các mô hình toán học và thuật toán nhằm mô phỏng các quá trình tư duy của con người. Công nghệ AI này nghiên cứu về việc hiểu và mô tả cách thức con người tư duy, suy nghĩ, học hỏi và giải quyết vấn đề. Điều này sẽ giúp áp dụng những hiểu biết về trí tuệ con người và kiến thức của con người vào phát triển các hệ thống trí tuệ nhân tạo hiệu quả hơn.

- Tự nhận thức

Tự nhận thức là một trong những mục tiêu cao cấp và phức tạp nhất của trí tuệ nhân tạo, thể hiện khả năng của một hệ thống AI nhận biết, hiểu và có ý thức về bản thân mình cũng như các tình huống xung quanh. Công nghệ AI này đòi hỏi khả năng xây dựng mô hình tư duy tự thức và có ý thức về sự tồn tại. Cho đến bây giờ, mục tiêu này chưa thể đạt được và đang là mảnh đất cần khai phá cho các nhà khoa học trong lĩnh vực trí tuệ nhân tạo.

Có thể nói, AI không chỉ đơn thuần là một phần mềm máy tính có tính logic mà chúng còn chứa đựng cả trí tuệ của con người. Chúng biết suy nghĩ, lập luận để giải quyết các vấn đề, có thể giao tiếp với con người. Chính vì những tính năng vượt trội này mà AI có lợi ích vô cùng lớn.

Đối với ngành Xuất bản, trí tuệ nhân tạo AI dự đoán sẽ mang lại sự thay đổi lớn cho ngành trong việc tiếp cận các mục tiêu, đối tượng công chúng tiềm năng. Việc phân tích về nhân khẩu học, thói quen hoạt động trực tuyến hay những nội dung bạn đọc hay xem để điều chỉnh thời gian và không gian cung cấp nội dung thông tin sao cho phù hợp. Đây là một ứng dụng mà các nhà xuất bản nên cân nhắc.

2. Vai trò của việc ứng dụng AI trong hoạt động xuất bản

Cách mạng Công nghiệp 4.0 đã tạo ra những biến đổi sâu rộng trên mọi lĩnh vực, đặc biệt là đối với ngành xuất bản. Sự phổ biến của sách điện tử và thiết bị di động đã đặt ra yêu cầu cấp thiết về việc ứng dụng công nghệ số vào quá trình sản xuất và phân phối sách. Trong bối cảnh đó, trí tuệ nhân tạo nổi lên như một công cụ đắc lực, hứa hẹn mang đến những đột phá mới cho ngành xuất bản. Vai trò của việc ứng dụng AI vào hoạt động xuất bản thể hiện trên một số phương diện như:

Thứ nhất, bản chất của việc ứng dụng AI vào hoạt động xuất bản đã cho phép tự động hóa quy trình chuyên môn, làm giảm các chi phí hoạt động, nâng cao hiệu suất kinh doanh. Ngoài ra, trên cơ sở nguồn dữ liệu lớn với việc ứng dụng AI vào hoạt động xuất bản không chỉ giúp tự động hóa quy trình truyền thống mà còn cho phép hình thành quy trình mới trong sáng tạo xuất bản phẩm, đồng thời tạo nhu cầu mới đối với thị trường sách điện tử hiện nay.

Thứ hai, ứng dụng AI cũng giúp mở ra các điều kiện tập hợp, thống nhất các nguồn lực vào một mạng lưới trung tâm hỗ trợ hoạt động kinh doanh. Bằng việc kinh doanh trên môi trường số, các nguồn lực được đồng bộ số hóa, phát huy hiệu quả cao nhất trong hoạt động sáng tạo, trong việc cung cấp sản phẩm và dịch vụ để phục vụ nhu cầu công chúng. Trí tuệ nhân tạo AI đã giúp hoạt động xuất bản không chỉ tiết kiệm về mặt nguồn lực, kinh phí mà hiệu quả sử dụng còn được nâng cao hơn. AI tiếp cận dễ dàng với nhu cầu và mong muốn của độc giả. Những hình ảnh, âm thanh và video sống động, đa dạng và phong phú mà AI tạo ra trong nhanh hơn mà còn mang đến cho bạn đọc những trải nghiệm rất thú vị. Điều này mang đến cho việc xuất bản hiệu quả hơn rất nhiều so với việc xuất bản truyền thống trước đây.

Thứ ba, gia tăng trải nghiệm, nắm bắt và đáp ứng được nhu cầu đa dạng của bạn đọc trong môi trường số. Sự xuất hiện của AI giúp các nhà xuất bản có thể thu thập dữ liệu về thời gian đọc sách, dữ liệu đánh giá về loại hình xuất bản phẩm bạn đọc hay sử dụng, dữ liệu số lượng xuất bản phẩm được bán và loại sách bán chạy nhất, thói quen đọc của độc giả để đưa ra chiến lược bán hàng, và đề ra giải pháp nhằm thúc đẩy xuất bản xuất bản phẩm.

Tóm lại, nhờ tính tương tác cao của xuất bản phẩm điện tử, đặc biệt là sự tiện lợi và nhanh gọn chóng trong quy trình sản xuất xuất bản khi mà việc ứng dụng AI trong hoạt động xuất bản đã giúp cho các nhà xuất bản có thể có được những cuốn sách điện tử có chất lượng được công chúng đón nhận và có thể thích ứng một cách nhanh chóng với sự phát triển của công nghệ 4.0. Bên cạnh đó, các nhà xuất bản cũng tối ưu hóa được quy trình sản xuất, phát hành sách, giảm thiểu các chi phí hoạt động và nâng cao hiệu suất kinh doanh.

3. Một số ứng dụng AI vào hoạt động xuất bản hiện nay

Trong khảo sát mà Đề tài Ứng dụng AI vào hoạt động xuất bản sách đa phương tiện ở Việt Nam hiện nay do nhóm sinh viên lớp Xuất bản điện tử K41 thực hiện, cho thấy hiện nay số lượng các nhà xuất bản ứng dụng AI vào hoạt động xuất bản còn rất ít. Sự e ngại của các nhà xuất bản phần nhiều là do còn có nhiều tranh cãi trong vấn đề bản quyền, quyền tác giả, quyền liên quan đến việc sáng tạo bằng công nghệ AI. Tuy nhiên việc ứng dụng AI vào các công việc xuất bản sẽ là một quy luật tất yếu mà dù

muốn hay không các nhà xuất bản cũng không thể đứng ngoài cuộc. Vậy các nhà xuất bản sẽ cần đến các ứng dụng AI nào để có thể sử dụng trong hoạt động xuất bản của mình?

Có một số ứng dụng AI có thể giúp các nhà xuất bản giảm bớt được các công đoạn trong quá trình hoạt động xuất bản, như:

- Trợ lý ảo (Chatbot AI): Hệ thống Chatbot AI sẽ hỗ trợ người dùng trong việc tìm kiếm thông tin, giải đáp thắc mắc về các thông tin chung, chính sách, quy trình về xuất bản sách và các dịch vụ xuất bản khác. Trợ lý ảo là chương trình máy tính thiết kế giống như người thật để trả lời câu hỏi, cung cấp thông tin hoặc hỗ trợ người dùng trong nhiều tác vụ khác nhau. Việc sử dụng Chatbot sẽ giúp cho việc giải đáp các vấn đề chung về hoạt động ngành Xuất bản, nhà xuất bản; phục vụ cho công tác của cán bộ, nhân viên, biên tập viên và giải đáp các câu hỏi của độc giả.

- Công cụ AI hỗ trợ công tác thiết kế bìa: Các công nghệ AI được áp dụng để hỗ trợ trong việc thiết kế bìa sách. Với các công cụ AI, các nhà xuất bản, biên tập viên sẽ được hỗ trợ rất nhiều trong khâu thiết kế, trình bày và minh họa cho sách. Chỉ cần các câu lệnh các biên tập viên có thể tìm được một ý tưởng hoặc một mẫu bìa sách hợp lý với chi phí rất thấp. Tuy nhiên, cũng có nhiều tranh cãi trong vấn đề thực hiện AI vào việc vẽ bìa và minh họa sách do dễ bị trùng lặp ý tưởng dẫn đến tranh chấp về quyền tác giả, quyền liên quan trong vấn đề sáng tạo. Vì thế các nhà xuất bản hiện nay chưa sử dụng AI hoàn toàn mà chỉ sử dụng lấy ý tưởng để thiết kế lại sản phẩm hoàn chỉnh.

- Công cụ AI hỗ trợ công tác soát lỗi biên tập: Một số công cụ AI đã được sử dụng để soát lỗi trong văn bản, giúp phát hiện và sửa lỗi chính tả, ngữ pháp và cú pháp một cách nhanh chóng và chính xác như Google Docs, Online Grammar Checker, ChatGPT4.0... Hai phần mềm Online Grammar Checker và Google Docs đã được thử nghiệm và cho thấy chúng có tính năng soát lỗi tự động sẽ hỗ trợ công tác biên tập được nhanh chóng và có tính chính xác cao.

- Phần mềm Online Grammar Checker

Phần mềm Online Grammar Checker cung cấp các tính năng soát lỗi tự động, như:

+ Kiểm tra ngữ pháp và chính tả: Phần mềm tự động phát hiện và sửa các lỗi ngữ pháp, lỗi chính tả, từ vựng, và cấu trúc câu. Người dùng có thể dễ dàng phát hiện những lỗi này trong quá trình viết và chỉnh sửa nội dung.

+ Đề xuất sửa lỗi theo ngữ cảnh: Ngoài việc chỉ ra lỗi, phần mềm còn cung cấp các gợi ý sửa lỗi phù hợp với ngữ cảnh, giúp nâng cao chất lượng nội dung và đảm bảo câu văn mạch lạc, dễ hiểu.

+ Kiểm tra phong cách viết: Tính năng này giúp người dùng duy trì phong cách viết nhất quán và chuyên nghiệp. Nó có thể đề xuất các cải thiện về từ ngữ, cấu trúc câu, và cách diễn đạt phù hợp với ngữ cảnh hoặc đối tượng độc giả.

+ Phát hiện lỗi dấu câu: Hỗ trợ kiểm tra và sửa lỗi dấu câu như thiếu hoặc thừa dấu chấm, dấu phẩy, dấu chấm phẩy, và các lỗi liên quan khác.

+ Hỗ trợ đa ngôn ngữ: Online Grammar Checker có thể kiểm tra lỗi ngữ pháp và chính tả cho nhiều ngôn ngữ khác nhau, phù hợp với người dùng trên toàn thế giới.

- Phần mềm Google Docs

Google Docs ngoài là một phần mềm soạn thảo thì còn được tích hợp tính năng soát lỗi tự động, bao gồm:

+ Kiểm tra chính tả và ngữ pháp cơ bản: Google Docs tự động kiểm tra lỗi chính tả và ngữ pháp khi người dùng nhập văn bản, đánh dấu lỗi bằng gạch chân màu đỏ (lỗi chính tả) và màu xanh lam (lỗi ngữ pháp).

+ Gợi ý sửa lỗi theo ngữ cảnh: Google Docs cung cấp các gợi ý sửa lỗi chính tả và ngữ pháp phù hợp, cho phép người dùng chấp nhận hoặc từ chối các gợi ý này.

+ Phát hiện lỗi dấu câu và từ vựng: Công cụ này giúp xác định các lỗi liên quan đến dấu câu và lựa chọn từ ngữ không phù hợp, giúp người dùng cải thiện chất lượng văn bản.

+ Chức năng soát lỗi theo thời gian thực: Google Docs cập nhật lỗi ngữ pháp và chính tả theo thời gian thực khi người dùng nhập nội dung, giúp việc soạn thảo và chỉnh sửa

văn bản trở nên nhanh chóng và thuận tiện hơn.

4. Một số kiến nghị nhằm tăng cường ứng dụng công nghệ AI vào hoạt động xuất bản ở Việt Nam hiện nay

Thứ nhất, các nhà xuất bản hiện nay rất cần có được một hệ thống văn bản quy phạm pháp luật nhằm tạo ra một hành lang pháp lý để có thể ứng dụng được công nghệ AI vào hoạt động xuất bản, nhất là việc xây dựng Luật Xuất bản phù hợp với sự thay đổi của công nghệ xuất bản trong tình hình mới và các luật liên quan khác.

Vấn đề pháp lý quan trọng nhất đối với các nhà xuất bản hiện nay đó là vấn đề bản quyền, khi Luật Sở hữu trí tuệ chưa được điều chỉnh những vấn đề liên quan tới AI. Dưới góc độ pháp luật sở hữu trí tuệ, hầu hết luật sở hữu trí tuệ của các quốc gia trên thế giới đều chưa công nhận trí tuệ nhân tạo là đối tượng của bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ hay nói cách khác những sản phẩm do AI tạo ra không được bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ.

Như vậy nếu các nhà xuất bản ứng dụng AI vào việc thiết kế bìa sách, việc một bên khác sử dụng lại thiết kế này (sản phẩm do AI tạo ra bị xâm phạm) hoặc thiết kế của nhà xuất bản khi sử dụng AI vô tình xâm phạm đến quyền sở hữu trí tuệ sẽ rất khó để xử lý do chưa có bất cứ căn cứ pháp lý chung nào được quy định ở Việt Nam.

Một số nhà xuất bản hiện nay đã ứng dụng AI vào việc tạo bìa sách hoặc hình minh hoạ bằng cách sử dụng ý tưởng từ AI hoặc một số đồ hoạ do AI tạo ra, kết hợp với việc chỉnh sửa và hoàn thiện của biên tập viên, hoạ sĩ... để cho ra sản phẩm cuối cùng. Việc xác định quyền sở hữu trí tuệ với các sản phẩm ứng dụng AI như vậy cũng là thách thức lớn khi xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật.

Thứ hai, lãnh đạo các nhà xuất bản cần nhận thức rõ về vai trò, tầm quan trọng của việc ứng dụng AI vào hoạt động xuất bản. Thời gian đầu khi tìm hiểu và ứng dụng các công cụ AI vào hoạt động xuất bản sẽ gặp nhiều khó khăn về nhân sự, tài chính, thời gian... khiến nhiều nhà xuất bản e ngại khi tiếp cận công nghệ mới.

Các nhà xuất bản cần tạo điều kiện để nhân sự nhà xuất bản có cơ hội tiếp cận, tìm hiểu và ứng dụng các công cụ AI vào công việc; thường xuyên bồi dưỡng nâng cao

nhận thức, kỹ năng về ứng dụng trí tuệ nhân tạo cho đội ngũ biên tập viên với các kế hoạch đào tạo cụ thể với các chuyên gia về công cụ AI bởi việc sử dụng thành thạo, nắm được bản chất của công cụ AI không dễ dàng; bảo đảm tối ưu hóa hoạt động sản xuất và phân phối nội dung, hình thành giá trị, mô hình kinh doanh mới.

Thứ ba, về vấn đề đào tạo nhân lực xuất bản phục vụ chuyển đổi số, trước hết, cần quan tâm xây dựng nguồn nhân lực am tường kỹ thuật số. Các cơ sở đào tạo ngành xuất bản, in, phát hành cần cải tiến nội dung chương trình đào tạo, đưa nội dung đào tạo chuyển đổi số xuất bản, ứng dụng trí tuệ nhân tạo thành một nội dung bắt buộc; liên tục cập nhật kiến thức mới về công nghệ; liên thông với các chuyên gia công nghệ, các nhà xuất bản số trong công tác đào tạo để bảo đảm nguồn nhân lực xuất bản chất lượng, đáp ứng sự thay đổi mạnh mẽ về phương thức, làm xuất bản điện tử, thành thạo ứng dụng các công nghệ mới, đặc biệt là ứng dụng AI để sản xuất xuất bản phẩm điện tử.

Với nội hàm phát triển nguồn nhân lực số cả về chiều rộng, chiều sâu và tận dụng sự hỗ trợ của công cụ số, có 4 phương hướng để triển khai đào tạo, bồi dưỡng:

(1) Cần phổ cập kỹ năng số toàn ngành xuất bản: Phổ cập kỹ năng số là việc tạo cho cán bộ, sinh viên ngành xuất bản khả năng ứng dụng kỹ năng số vào trong các công việc hàng ngày, nhằm giúp mỗi họ có thể sử dụng các thiết bị số, chủ động học tập, chia sẻ kiến thức trên môi trường số (nền tảng số), khai thác được sức mạnh của công cụ để phục vụ cho cuộc sống và công việc. Kỹ năng số sẽ là "chìa khóa" để người làm xuất bản tiếp cận tri thức, tìm kiếm cơ hội, tạo ra các thành quả trong quá trình chuyển đổi số.

(2) Phát triển nhân lực số chất lượng cao và mở rộng nguồn nhân lực số: Nhân lực số chất lượng cao là nhân lực có khả năng làm chủ công nghệ số với kiến thức, kỹ năng, thái độ đạt chất lượng khu vực và quốc tế. Nhân lực số chất lượng cao không chỉ phục vụ công cuộc phát triển công nghiệp hóa, hiện đại hóa ngành xuất bản ở Việt Nam, mà còn có thể đáp ứng nhu cầu của các nhà xuất bản trên thế giới, nhất là trong bối cảnh khan hiếm nguồn nhân lực số ở các quốc gia như hiện nay. Nguồn nhân lực số cần phải được đánh giá bằng các tiêu chí chung của toàn ngành nhằm hướng đến một tiêu chuẩn chung cho đào tạo nhân lực số.

(3) Phát triển đội ngũ quản lý có tầm nhìn và khả năng nắm bắt được công nghệ số: Đội ngũ quản lý chính là nguồn nhân lực chất lượng cao có năng lực tư duy sáng tạo, khả năng thích nghi với sự thay đổi, có tầm nhìn xa, suy nghĩ lớn, có khát vọng phát triển cho ngành xuất bản. Đội ngũ này chính là người làm chủ công nghệ số, họ bao gồm những nhà quản lý, lãnh đạo trong lĩnh vực công nghệ số, các cơ quan, đơn vị có hoạt động liên quan đến công tác xuất bản. Chỉ khi có đội ngũ cán bộ lãnh đạo có tầm nhìn và nắm bắt được công nghệ số ngành xuất bản mới có cơ hội đột phá trong phát triển kinh tế số và góp phần đáp ứng yêu cầu phát triển của thời đại.

(4) Cần tạo cho các nhà xuất bản các công cụ số giúp cán bộ, nhân viên nhà xuất bản có thể tự học tập nâng cao trình độ, đặc biệt là tự nâng cao năng suất lao động của mình. Nếu mỗi cán bộ hay biên tập viên đều có một trợ lý ảo AI thông thạo về lĩnh vực của mình thì chắc chắn năng suất lao động chung của mỗi nhà xuất bản, đơn vị xuất bản sẽ có sự đột phá mạnh mẽ./.

Tài liệu tham khảo

- (1) Artificial Intelligence, A Modern Approach, Third Edition, ISBN 9780136042594, by Stuart J. Russell and Peter Norvig published by Pearson Education © 2010.
- (2) KaiFu Lee và Chen Qiufan, 10 viễn cảnh cho tương lai AI 2041, Nxb. Thế giới, Hà Nội, 2023, tr.7
- (3). <https://afterschool.fpt.edu.vn/Trí-tuệ-nhân-tạo-AI-là-gì?Lợi-ích-và-tác-hại-của-AI/>